

pšenki ali stroge pravijo, na 8 dni. Pri ovcah so zavarovane 4: koze in pa garje ali grinte na 8 dni, metljaji na jetrih ali jetrni metulji in pa metljaji na plućih ali plučni metulji na 2 meseca.

Ali s temi poglavitnimi boleznimi, katere živinsko barantijo razderó, ni še vsega konec; cesarska postava skrbi še po drugih naredbah, da živinski kupci ne trpé škode po krivici. Treba torej, da povemo našim ljudem tudi te postave in jim rečemo: zapomnite si jih dobro v svoj dobiček, kajti dostikrat se morete z eno ali drugo teh postav rešiti, ko vam one „poglavitne napake“ ne pomagajo iz zadrege. Pazljivo torej berite, kar vam zdaj še povemo.

Vsaka, bodi katera koli bolezen, razdere kupčijo ali menjo, ali kupec v 24 urah potem, ko je kupljeno ali zamenjano živino prevzel, zapazi, da je živina bolna in da to brž poprejšnjemu gospodarju samemu na znanje, ali pa od gosposke potrjenemu zdravniku, ali županu svojega kraja, ali pa naravnost svoji cesarski gosposki. Če v 24 urah kupljena ali zamenjana živina tudi pogine, zadene vsa škoda prodajalca ali poprejšnjega gospodarja, ker se sme misliti, da je živina že pri njem zbolela. Tako velewa § 924. državnega zakonika. Le takrat, ko bi prodajalec mogel izpričati, da je kupec sam kriv, da mu je živina zbolela ali poginila, tedaj mora on sam škodo trpeti.

Marsikateri kupec je že v škodo prišel zato, ker ni vedel te postave, katera za nj dobro govori. Dalje se kupčija ali menja razdere, če se je prodajalec v pričo dveh prič ali pa s pismom zavezal, da je za vsako napako ali bolezen porok toliko in toliko dni. Če kupec tega časa ne zamudi, razsodi gosposka v taci okoliščinah vselej za-nj pravico, ko bi prodajalec z lepo ne hotel živine nazaj vzeti in če ne more izkazati, da je še le kupec živino pokvaril.

Razen vsega tega je pa še ena postavna pot, po kateri se more ogoljufani kupec rešiti zadrege, iz katere ga ne rešijo ne „patentne napake“ pa tudi ne postava „za 24 ur“ — ta pot je po § 934 drž. zakona tista, če kupec more dokazati, da je kupljena ali zamenjana živina čez polovico predraga ali zavoljo starosti ali zavoljo kake druge napake. Če misli kupec, da je tako goljufan, ima pravico pri gosposki se pritožiti; ona da po zvedenih možih živino ceniti, in če je res še manj, kakor pol vredna, razdere se kupčija ali menja, ali pa mora prodajalec toliko doplačati, da je cena prava. Po postavi je čas za take pritožbe na 3 leta določen; ali bolje je, da se kupec kmalu oglasi, sicer bi mu utegnil prodajalec marsikaj podtakniti, da se je v njegovih rokah živina popačila.

Kakor pa varuje postava kupca, tako pa varuje tudi prodajalca, da se mu krivica ne

godi. Treba torej tudi te postave vedeti, da ne bo praznih tožb, katere le možno koljejo, pa nič ne pomagajo. Čujte torej še te postave!

Kupec se ne more pritožiti, če se je pri kupčiji ali menji sam vpričo mož zavezal, da kupi ali zamenja živino, kakoršnja je, imej „napake“ ali bolezn kakoršnje koli.

Kupec se ne more pritožiti, če mu je prodajalec pri kupčiji ali menji očitno (vpričo dveh mož) povedal, da ima živina to ali ono bolezen, in da mu za njo ni porok, kupec jo je pa vendar le kupil. Ravno tako kupec izgubi pravico do povračila, ako more prodajalec izkazati, da je živina obolela še le pri kupcu.

Kupec nima pravice do povračila, ako je s kakim drugim blagom ali s celo kmetijo vred tudi živino, pa vse po čez kupil, in tedaj živina ni bila posebej cenjena.

Tudi nima pravice se pritožiti, ako je kupil živino, na očitni dražbi, ki jo je gosposka dala napraviti.

To so poglavitne postave pri živinski kupčiji. Naj si jih vsak dobro zapomni, da se ogne škode, pa uide tudi dragim pravdam. Naposled le še nekaj. Ker je kratka sprava boljša, kakor dolga pravda, bolje je vselej z lepo poravnati se, kakor pa pravdo začeti. Če je kupec v pravnem času zapazil bolezen, katera po cesarski postavi kupčijo razdere, in če prodajalec sam dobro vé, da ima od njega prodana živina res to napako, ali če mu to zatrdi zveden živinozdravnik, naj jo vzame rajši z lepo nazaj, sicer bo pravdo izgubil in vrhu tega plačal še stroške.

Dopisi.

Iz Malenedelje, dne 12. julija. (Našim sosedom) „Zora puca, bit će dana“, tako se je izrazil g. dopisnik v nedavni številki „Slov. Gospodarja“. Pravo je imel, — začeli ste, prelepega Murskega polja kmetje, napredovati v vseh obzirih, tudi Vam se je jelo svitati, svitati luč pravega domoljubja in iskrene značajnosti do premile naše domovine. Krasno divna okolica vaša, domoljubna zavest, bode naprej pričala, da ste korenjaki, ker ste si uže dolgo prepotrebno bralno društvo osnovali. Probudili ste se tudi Vi iz spanja. Pomozi Vam Bože mili! Naj vaše pričetje podjetje vrlo napreduje v bodoče. Leposlavno in bralno društvo pri Malinedelji Vam častita, ki obstaja že tretje leto, ter vrlo dobro izbuja v naši mladini duh, za premilo domovino, to pokazalo se je vidno zadnji čas. Ker današnji dan vse napreduje; vsi rodovi in narodnosti, toraj tudi mi ne smemo rok križem držati. Sosednji brati Št. Križevski, „le po po strmnej in sedaj ozkej poti krepko naprej“, ne zabimo naših pravic, katere so svete. Branimo se vražjih sil, varujmo junaški naše

celo krivo in neresnično vlogo v državno zbornico na Dunaj zoper Ludovika Kresnika vložili. Globni znesek se vložil v ubožno blagajnico na Črešnjevci. Omenimo še, da so ti možje trdi liberalci in posiloma Nemci, čeravno le za silo po nemški in to z veliko težavo in napenjanjem hosto lomljejo. Sovraštvo zoper Kresnika imajo ti modrijani zavoljo tega, ker jim gleda Kresnik, kot okrajni odbornik, pri občinskih zadevah posebno računih na prste. Vrli možaki pravice, kake pa imate ceste in obč. račune, o tem oziru povem pa še prihodnjič nekaj več.

Pravica.

Od Savinje. (Miglaj županom.) Tako zvane okrajne bolniške blagajnice pričnejo svoje poslovanje 1. avgusta 1889. Županstva imajo, poleg brezštevilnih družih poslov, zdaj še tudi tukaj sodelovati. A izvoljeni so na čelo bolniškim blagajnicam sami zagrizeni neškutarji, kar smo že itak vnaprej prorokovali! V Celji je n. pr. predstojnikom bil izvoljen na čelo raznih drugih takih tovaršev, g. Stieger. Ker je področju Celjske okrajne blagajnice odkazana tudi vsa Savinjska dolina, toraj bode g. predstojnik imel obiloma opraviti s slovenskimi občinami in njih županstvi. Zato bo že moral svoje pero pomakati v slovensko črnilo, kajti občine vse Savinjske doline dopisujejo slovenski ter od njega zahtevajo tudi slovenskih dopisov. V korist stvari pa je tudi to ležeče, ker bi se morale sicer raznotere pritožbe vlagati in reševati. Ako nas silijo, da spadamo pod Celjane, kateri nam niso kar nič pri srci in kateri od od nas živé, tedaj morajo oni tudi klanjati se zahtevam ljudstva, ki broji po tisočih. Županstva pa naj kažejo vztrajnost, kakoršnu opazujemo ravno pri naših nasprotnikih, kadar jim gre za pridobitev katerekoli zmage. Zahtevati se morajo tiskovine v obeh jeziki, razglasila in pobotnice tudi, da jih tisti, ki jih dobi v roko, na prvi hip razumeti zamore. Ako se županstvom naklada tolikanj sitnega dela, treba se je ozirati tudi na to, kako jim olajšati to delo. Upati je, da to kompetentni krog razume.

Od Velike nedelje. (Šale slabi konec.) V soboto, dne 13. julija, je šel tukajšnjega posestnika Antona Petka 11 ali 12 letni sin iz Senežkega vrha po nekem opravilu v vas, tamkaj šel se je kopat v potok. Ali ondi je zadel na necega malopridnega dečka. Ta ga je zvodil v globočino, češ, da ga bo plavati učil, ali ko ga je privedel na globoko, spusti ga, saj se tako najlaglje nauči, a fantek, ne znavši plavati, se je sicer potem hotel rešiti, a ni se mu posrečilo ter je utonil. Uni pa je mislil, da je šala, a ko se je vže utopil, bilo je že prepozno. Stariši žaljujejo za njim sedaj, ker jim je lahko že mnogo pomagal pri delu. Zategadelj le s takimi malopridnimi fantini svojih otrok nikar pustiti se tovaršiti!

Iz Celjske okolice. (Vesela zmaga.)

Po silno hudej borbi zmagala je narodna stranka pri volitvi v okolici Celjski v II. razredu v torek dne 23. t. m. ter si priborila s tem večino v občinskem zastopu, tako da bode se izvolil Slovenec za župana. Naši kandidatje: Jože Jezernik, po dom. Grenadir, posestnik v Polulah, Peter Majdič, posestnik paromlina v spodnji Hudinji, Andrej Šribar, posestnik v Dobrovi, Martin Lednik, po dom. Rebol, posestnik v Lokrovcu, Janez Saveršek po dom. Pušnik, iz Pristove, Matevž Cocej po dom. Plešnik, posestnik v Dobrovi, Karl Šah, posestnik v Liscu, Janez Knez, posestnik v Ostrožnem, kot odborniki, potem Jernej Čečko, posestnik v Pristovi, Franc Šorn, posestnik v Ostrožnem, Miha Znidar, posestnik v Hošnici, po dom. Pečnak, Anton Fasarinc, posestnik na Ostrožnem kot namestniki, dobili so 48 glasov. Nemčurska stranka spravila pa je v celem le skup 46 glasov, akoravno je volilni komisijon, v katerem so sedeli sami naši nasprotniki, proti postavi pustil za nemčurske kandidate glasovati 5, ki ne bi smeli voliti, tako da imajo nasprotniki prav za prav le 41 veljavnih glasov. To je silno vesela zmaga; kajti priborili smo si tako silno močno trdnjavo Celjanov in njihovih privržencev, ravno pred Celjem. Prihodnjič prinesemo obširnije poročilo. Za danes rečemo samo. Slava vrlim slovenskim kmetom, ki so stali neomahljivo, kakor skala!

Iz Središča. (Požar.) Dne 9. t. m. ob ob 1ih popoldne se je pri Rozi Novak v Središči vnelo hišno leseno poslopje. V kratkem je bil ves hram v ognji, nevarnost velika za sosede. Pri sosedu Znidariču je že streha na svinjskih hlevih gorela, pa vrli Središči požarni bramboveci s pomočjo sosednjih srenjskih brizgalk so ovarovali hišno poslopje Ž. in sosednja poslopja Šinkota. Vrlim požarnim brambovcem v svojem in sosedov imenu očitno zahvalo izrekam

Šinko.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo, svitli cesar pride v četrtek, dne 8. avgusta na Dunaj, v soboto, dne 10 pa se pelje na Draždane, kjer obišče zakonskega kraja in v nedeljo popelje se v Berlin. Ondi ostane skozi 4 dni, s svitlim cesarjem pojde tudi minister zunanjih zadev, grof Kalnoky — Kakor se zatrjuje, skliče vlada dež. zборе na prvi den po mali maši, tedaj na dne 9. septembra. Njih zborovanje traja brž kake 4 ali 5 tednov. — Nemiri rudarskih delalcev po Gornjem Štajarji so že blizu pri kraji, vojakom ni bilo treba seči po orožje. To je še največja sreča, nekaj vzboljšanja menimo, da dobé delalci, vsaj gledé prikrajšanja dela. — Avstrijsko zavezno stre-